salarieeren van de hoogleeraren, is het gevaar niet denkbeeldig dat de vrijheid van het onderwijs nog erger dan „met de kleine teen van den linkervoet in de knel zou komen".

Dr. Kuyper heeft dat zeker ook ingezien, waarom bij de laatste wetswijziging alleen bijdragen voor onderwijslokalen werden toegezegd.

Zeer juist was het dan ook van Ds. van Reenen, dat op Overheidshulp moest worden aangedrongen, doch dat die hulp alleen moest bestaan in het verstrekken van gelden voor gebouwen en materiaal, voor studiebeurzen en voor pensioenen voor Hoogleeraren.

De vereeniging moet voor de honoraria der professoren blijven zorgen. Deze mogelijkheid is niet uitgesloten. Maar dan moet men, om met Prof. Fabius te spreken „pompen of verzuipen."

Ds. van Reenen heeft nu »alle hens aan dek geroepen".

Niet één Gereformeerde moet achterblijven en daarom moet ieder medewerken, en zij die reeds een bijdragen hebben toegezegd, hunne bijdragen verhoogen. Was in 1880 *f* 25 voor het lidmaatschap vastgesteld, dit bedrag moet nu zeker het dubbele zijn.

Reeds telde Arnhem eenige leden van *f* 50 en *f* 30 jaarlijks, maar het kan, gelet op het resultaat der straks gehouden jaarvergadering, hooger worden.

Ook het aantal contribuanten moet worden vermeerderd.

Vergelijkt met Arnhem met ± 1300 toegelatenen tot het avondmaal en 89 contribuanten, met de Lier waar 295 in de Gereformeerde Kerk tot het avondmaal zijn toegelaten en waar 108 contribuanten gevonden worden, dan is het duidelijk, dat er nog velen en in en nog meer buiten de Gereformeerde Kerk zijn, die als lid of contribuant kunnen gewonnen worden.

Om de stad te bewerken werd een comité opgericht, waarvan voor dit jaar Ds. J. G. Kunst als voorzitter zal fungeeren en de heer P. J. J. Meij als secretaris-penningmeester werd benoemd.

Voorts namen zitting de heeren Dr. J. L. Schouten, H. Groenendijk, A. C. van Leersum, D. Lijberse, S. Veldman, Ds. A. J. Teukink, en verklaarden zich tot medewerken bereid de heer A. D. P. Van Löben Sels en Jonkvrouwe C. van Limburg Stirum.

De leden van het comité zullen eenige broederen verzoeken om hun behulpzaam te zijn, en zoo zal ieder die daarvoor in aanmerking komt, worden bewerkt.

In Arnhem moet het bedrag der contributie minstens verdubbeld worden, en zeker zal het comité niet rusten vóór het gewenschte doel is bereikt.

De Algemeene Vergadering der Vereeniging van Predikanten van de Gereformeerde Kerken in Nederland zal D.V. worden gehouden Woensdag 18 en Donderdag 19 September a.s. te Utrecht.

Punten voor het Agendum worden nog tot 15 Aug. a.s. ingewacht door den secretaris, Ds. J. G. Kunst te Arnhem.

Voor Kinderen.

VELERLEI WEGEN.

XXXV.

OMMEKEER.

De jaren klommen; het getal bewoners van het groote huis op de plantage minderde, toen de kinderen groot werden en elk zijn eigen huishouding opzette. Ook begon de heer Winter de lasten des ouderdoms te gevoelen, en hij besloot eindelijk van zijn woonplaats, schoon die hem lief was geworden, afscheid te nemen en een andere te zoeken, minder afgelegen, meer nabij een groote stad.

Zoo vertrok hij om verder buiten de zaken rustig te leven en met zijn echtgenoot de goede dagen te genieten, die er nog overschoten. Hij wist dat zijn tijden in des Heeren hand waren, en wenschte die ook nog zooveel mogelijk tot 's Heeren eer te besteden, gedachtig aan het vers:

Die mij gevoed hebt en bewaard,
Eerst kind, toen jong'ling, dan bejaard,
Mij nu ook Heer, ter hulpe kom
In mijnen grijzen ouderdom.

Geef dat ik wijs, met overleg
Steeds moog terugzien op mijn weg,
En loven U met dankbaarheid
Die zooveel heil mij hebt bereid.

't Zie alles komen en weer gaan;
Gij Heer, de Rots, blijft eeuwig staan;
Die in 't geloof op U vertrouwt
Heeft op een vasten grond gebouwd.

Wat hier ook wisselt en vergaat
't Is alles naar Uw wijzen raad,
Tot heil van 't volk, dat naar U vraagt
En dat naar Uw geboôn zich draagt.

Doch had hij ook de aardsche bemoeienissen grootendeels aan anderen overgelaten, met het betere bleef hij bezig. Hij wist ook dat Gods kinderen geroepen zijn tot lichten in de wereld, om te wezen een stad op een berg. En daaraan gehoorzaamde hij door zich een Christen te betoonen in handel en wandel, en hen met wie hij in aanraking kwam te wijzen op de eeuwige dingen. Dat had Karel Reinier reeds ervaren.

Nog een poosje bleef hij, en de gastvrouw was zoo vriendelijk om het lied nog eens te spelen en te zingen, dat hem eerst zoo getroffen had:

»Ten leven voert een smalle weg."

Weer luisterde Karel aandachtig en met genot, vooral de woorden, die hij nu beter verstaan kon, gingen hem in het hart.

»Ja 't is en blijft een mooi lied, en zoo ik hoor moet er nog een verhaal aan verbonden zijn," zei Winter.

Een Duitsch vorst had een hofprediker, een ernstig, vroom man, die niet schroomde ook den hoogen heeren en vrouwen tot den vorstelijken toe hun verkeerdheden en zonden onder het oog te brengen. Dit bezorgde hem zoowel vrienden als vijanden.

Op zekeren tijd wilden de laatsten den dominé eens leelijk betrekken. Er zou namelijk aan het hof een feest plaats hebben, waarbij ook gedanst werd, iets waar de predikant, gelijk men wist, bepaald tegen was. Toch wist men bij den vorst te bewerken dat de leeraar ook werd genoodigd. Een weigering zou hoogst kwalijk zijn genomen, en dus verscheen de predikant.

Na een poosje kwam een hofheer, die den leeraar verzocht een dans te willen opgeven. 't Was vergeefsch dat hij verklaarde geen enkelen dans te kennen. Er was geen ontkomen aan.

»Nu dan" sprak de dominé „muzikanten speelt het lied:

Ten leven voert een smalle weg."

De speellieden keken elkander aan. Geen geluid werd gehoord. Kenden zij het lied niet? Voelden zij dat het niet paste? Genoeg het kwam er niet toe, en de dominé hoorde met groote verlichting den hotheer aankondigen dat één dans niet doorging.

Toen Karel na een paar uur de gastvrije woning weer verliet, had hij niet alleen omtrent de bewoners veel vernomen, maar ook van vrome menschen een geheel andere beschouwing gekregen dan vroeger. Hij had zich de »fijnen« altijd voorgesteld als droefgeestige, sombere, dwaze menschen, veelal huichelaars, in elk geval slechte leidslieden. Ouder geworden had hij zoo nu en dan van »een vroom gezin« hooren spreken. Doch steeds had hij gemeend, dat die naam iets naars beduidde, waar een vroolijk mensch niet bij paste. Zoo'n vroom gezin deed hem denken aan wat hij in Friesland vaak had gezien, dat aan de boerderijen een bordje stond met de woorden: »wacht u voor den hond« of »hier is een booze hond«. Dat hij zoo dacht was eenvoudig, wijl hij nooit van nabij met vromen had kennis gemaakt.

Maar nu was zijn opvatting plotseling geheel veranderd. Dat de heer Winter en zijn vrouw vrome menschen waren leed geen twijfel. Toch was hun huis vrolijk en gezellig, zoo zelfs dat Karel zich voorstelde er spoedig nog eens een bezoek te brengen. Hij had, dat werd hem duidelijk, over godsdienstige menschen verkeerd geoordeeld, allen over één kam geschoren, en dat kwam verkeerd uit. Voor het eerst voelde hij zich tot vrome menschen aangetrokken en dat zou het begin zijn van meer.

Een paar weken gingen voorbij. Reinier verrichtte als gewoonlijk weer zijn bezigheden op kantoor, waar nog vaak onder de jongelui over den feestavond gesproken werd. Daarbij werd dan braaf gelachen en soms gespot met de lotgevallen, welke meer dan een der feestgenooten waren overkomen met naar huis gaan. Want Reinier was niet de eenige geweest die er kwaad afkwam. Het trof hem echter hoe de vrienden geheel anders oordeelden dan mijnheer Winter. Deze toch zag in de redding van Karel uit doodsgevaar de bewarende hand van God; de vrienden daarentegen vonden het een vermakelijk avontuur, en spott'en er mee dat iemand doordat hij van binnen te nat was het ook van buiten werd. 't Was een vermakelijk geval; niets meer.

BRIEFWISSELING.

Verschillende vragen krijgen, zoo we hopen weldra een beurt. Wellicht in het volgend, nummer.

HOOGENBIRK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Evangelisatie onder de geïnterneerde Belgische Militairen.

Weer is de tijd aangebroken, dat Uwe aandacht een oogenblik moet worden gevraagd voor onzen arbeid onder de Belgen.

Sedert onze laatste mededeeling deden een 10 tal Belg. geïnterneerden belijdenis des geloofs in onze Gereformeerde Kerk. 't Was een heerlijk moment, toen dat eenvoudige en hartelijk gemeende: »ja ik« werd uitgesproken op de gestelde vragen omtrent hun geloof en belijdenis. Aandoenlijk, toen onze geliefde leeraar schetste de trouw en ontferming onzes Gods, die uit onbegrepen liefde ook heeft willen omzien naar deze door den gruwelijken oorlog van huis en haard verdreven mannen, waarbij enkelen, aan wie het niet werd vergund te staan aan het ziek- en sterfbed van hunne geliefde kinderen. Uit menig oog werd een traan van diep gevoel weggepinkt.

Voorbereiding en onderzoek tot dezen gewichtigen stap gingen met bijzondere moeilijkheden gepaard, maar de Commissie met het toezicht belast, werd wijsheid geschonken om dit zoodanig te leiden, dat deze heerlijke resultaten konden worden geboekt. Ook br. de Bontridder, onzen Evangelist, mag een woord van waardeering niet worden onthouden voor de liefde en toewijding waarmede hij zich van zijn taak kweet. 't Is in den middellijken weg aan hem te danken, dat deze mannen, komende uit de Roomsch-Katholieke Kerk, met de noodige kennis werden toegerust, en zich met de vereischte warmte van overtuiging gaven aan deze zaak. Maar Broeders en Zusters, nu is onze kas weer leeg en de uitgaven keeren geregeld elke maand terug. Wij willen zoo gaarne in staat blijven onze verplichtingen in dezen te kunnen voldoen, en gij . . .? wat wilt gij? Immers ons blijven steunen, niet alleen met uw geld, maar ook met uwe gave: Welnu, verblijd dan spoedig onzen penningmeester. Zijn adres is: J. Klijn, Bothalaan 59 Zeist. De Heere neige Uwe harten tot milddadigheid en Zegene U uit de plaats Zijner heiligheid.

Namens de Commissie:
J. N. LINDEBOOM, *Voors.*
E. J. KROES, *Secr.*

Zeist, 16 Juli 1918.

Gereformeerde Gezindheid

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Westerlee, H. Brinkman, te Glanerbrug. — Oldehove, P. Hekman, te Gorredijk. — Lutten a/d. Dedemsvaart, J. W. Esselink, te Alteveer (Dr.). — Bolnes, J. A. Verhoog, te Reeuwijk. — Oosterend op Texel, Dr. J. Douma Aan, te Ambt-Vollenhove. — Ooltgensplaat, R. Brouwer, te Haamstede. — Noord-Scharwoude en Dwingeloo, Dr. S. P. Dee, prop. te Kampen. — Naarden, D. Drenth, te Leimuiden. — Zierikzee, C. J. Wielenga, te Hazerswoude. — Waarder, B. Meijer, te Ierseke.

AANGENOMEN: Utrecht (als miss.-predikant te Poerworedjo), L. Netelenbos, thans miss.-pred. van Delft, te Wonosobo. — Oostkapelle, D. H. Th. Vollenhoven, cand. te Amsterdam.

BEDANKT: Dronrijp, Pijnacker-Nootdorp, Nieuwendam-Zunderdorp, Heinkenszand, Monnikendam, Anna-Jacobapolder, Oostburg, Schildwolde en Ter Aar, D. H. Th. Vollenhoven, cand. te Amsterdam.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Harderwijk, H. A. de Geus, te Veenendaal. — Leerbroek, J. Kat, te Heukelum. — Oud-dorp, J. Boss, te Vinkeveen. — Rouveen, A. Oskam, te Benthuizen. — Oud-Loosdrecht, N. J. Luyendijk, te Tull en 't Waal. — Giessendam-Nederhardinxveld, P. Kuylman, te Lunteren. — Nijega en Elahuizen, W. G. G. Beerekamp, te Paesens c.a. — Schoonhoven, J. Kraay, te Gorinchem.

AANGENOMEN: Lemele (toez.), J. C. Salverda, cand. te Alphen a/d. Rijn. — Nieuwkoop (toez.), J. Kooy, cand. te Rijnsburg. — Witmarsum (Fr.), P. G. Vlieg, te Hauwert (N.-H.).

BEDANKT: Raamsdonk, G. H. Beekenkamp, te Oldebroek. — St. Annaland, L. G. Bolkestein, te Kockengen. — Ellewoutsdijk, W. A. Zeydner, cand. te 's-Gravenhage. — Metslawier, G. Ypey, te Knijpe (Fr.). — Vroomshoop (toez.), D. Los, te Daerle.

Plaatsgebrek noodzaakt ons Advertentiën tot een volgend nummer uit te stellen.

Advertentiën.

In plaats van kaarten.

Na een kortstondig doch smartelijk lijden, ontsliep in zijnen Heere en Heiland onze hartelijk geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader

ALBERT VAN DER ZANDEN,
em. Predl. der Geref. Kerk te Arnhem,

in den leeftijd van ruim 65 jaar.

Hij ging heen in het onwankelbaar vertrouwen op de borggerechtigheid van Christus, Wien te dienen zijn lust was.

Dat het loon, door den Heere Zijnen getrouwen dienstknechten toegezegd, thans zijn deel is, is ons tot troost in ons smartelijk verlies.

Putten, C. M. VAN DER ZANDEN—VETTEN.
G. VAN DER ZANDEN.
Renkum, A. VAN DER ZANDEN—WIGGERS.
H. VAN DER ZANDEN.
Harmelen, W. E. VAN DER ZANDEN—WIGGERS.
JOH. VAN DER ZANDEN.
Putten, J. VAN DER ZANDEN—VAN ELTEN.
K. VAN DER ZANDEN.
en Kleinkinderen.

Putten (Geld.), 21 Juli 1918.

Voor de vele treffende bewijzen van deelneming, ons betoond bij het smartelijk verlies van onzen geliefden Echtgenoot en Vader

JOHANNES CORNELIS CAREL VOIGT,

betuigen wij bij dezen onzen hartelijken dank.

Uit aller naam:
MEVR. WED. DS. J. C. C. VOIGT—HUSEN.
Oudewater, 24 Juli '18.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen heden:
DE VRAAG:
„Vrouwenstemrecht ook in de Kerk?
ontkennend beantwoord
tegenover Ds. C. LINDEBOOM
DOOR
Ds. K. J. KAPTEIJN
PRIJS f 0.40
Niemand verzuime van dit actueele geschrift kennis te nemen.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(INSTITUUTSLID)
AMSTERDAM
(SINGEL 303, T. 1233 N.)

H. H. Predikanten,
die tijdelijk, te Wageningen of omstreken vertoeven, worden beleefd uitgenoodigd te berichten of op een der hieronder genoemde Zondagen, door hen het Woord in de Geref. Kerk, alhier, kan bediend worden.
Zondag 11 en 18 Augustus en 1 September a.s. Adres: C. J. Weurman, Bowlespark 336 te Wageningen.

Zoo juist verschenen bij E. J. BOSCH Jbzn. te Baarn:
Het Godsdienstig leven in Friesland's Zuid-Oosthoek
door **J. WATERINK**
V. D. M. te Zutphen.
PRIJS 40 cents.
Een interessant artikel over de religieus- en psychologische gesteldheid van Friesland's Zuid-Oosthoek.
Verkrijgbaar bij den boekhandel en na ontvangst van het bedrag bij den Uitgever te Baarn.

PIANO'S
waaronder nog in dezelfde solide uitvoering van vroeger (dus niet voorzien van »Ersatz«-materialen)
in ruime keuze, in diverse houtkleuren.
Door veelvuldig inruilen en verhuren op groote schaal komen wij meermalen in de gelegenheid van
2e handsche
zeer voordeelige aanbiedingen te doen.
Bezichtigt onze magazijnen! Bij aankoop vergoeding van spoorkosten. Levering franco. Afdoende garantie. Desgewenscht gemakkelijke betaling.
Zeer aannemelijke voorwaarden voor huren en aankoop uit huur, waarbij betaalde huurgelden worden gerestitueerd. Honderden attesten ter inzage.
Firma D. ANSINGH & Co.,
Teleph. Nr. 1. Opgericht 1875.
Magazijnen: Diezerstraat, Melkmarkt en Papenstraat.
REPAREEREN - STEMMEN - VERHUREN - INRUILEN - INKOOPEN.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.
HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.
Speciale afdeeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor leden van „Patrimonium".

CHRISTELIJKE DOGMATIEK
Dr. G. VELLENGA.
1e Deel zooeven verschenen!
f 15.- in 2 deelen ingenaaid,
f 17.50 beide deelen in één halfleeren band,
f 20.- in twee halfleeren banden.
In elken Boekhandel voorradig.
Uitgave W. TEN HAVE, Amsterdam.

Reeds meerdere afleveringen verschenen van het belangrijke werk:
De Kerkenordening
VAN
De Gereformeerde Kerken in Nederland
verklaard en toegelicht door
JOH. JANSEN V.D.M.
Schrijver van het bekende werk over „De Kerkelijke Tucht"
Deel I. Van de Diensten.
COMPLEET IN HOOGSTENS 15 AFLEVERINGEN à 50 CENTS.
Een onmisbaar boek voor het kerkelijk leven. Een boek voor kerkeraden, predikanten, studenten, ouderlingen, diakenen en belangstellende gemeenteleden
Iedere maand verschijnt een aflevering ter grootte van 3 vel (48 bladzijden) met duidelijke letter gedrukt op degelijk papier in royaal formaat.
Men vrage het uitvoerige prospectus met inhoudsopgave bij zijn Boekhandelaar of bij den
Uitgever E. J. BOSCH Jbzn. te Baarn.

SIMOONS & Co.,
Commissionairs in Effecten.
AMSTERDAM, Gravenstraat 4.
BAARN, Krugerlaan 5.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen heden:
De tegenwoordige critiek op onze preeken
DOOR
Prof. Dr. T. Hoekstra
Prijs f 0.50.
Niemand verzuime dit ernstige woord te lezen.

Over-spanning
onrust, gejaagdheid, slapeloosheid worden spoedig overwonnen door 't gebruik van
Mijnhardt's Zenuw-tabletten
Verdrijven zenuwachtigheid bij examens, openbaar optreden en gewichtige besprekingen. Genezen U van zenuwachtigheid.
Per koker 60 ct., 3 kokers f 1.70.
Let bij koop op den naam van den fabrikant A. MIJNHARDT, Pharmac. Fabriek Zeist.
Onschadelijk zuiver samengesteld!
Verkrijgb. bij Apoth. en Drogisten.

GANZEVOORT's Orgelhandel
Diezerstraat 116, Zwolle.
Zeer groote keuze. Vraagt z. v. p. ons
Standard Orgel.
Heerlijke muziek. - Prachtige kasten.

G. J. WOUDA,
Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden
Oranjewoud (Fr.).

EVANGELISATIE
HEDEN VERSCHEEN:
DAT GOD BESTAAT
DOOR DR. H. W. SMIT.
Prijs 20 ct., bij 25 ex. 15 ct., 50 of meer ex. à 12½ cent.
VROEGER VERSCHEEN:
WAAROM IK GELOOF door A. BAAS - 15 ct.
DE GROOTSTE DWAAS door Dr. B. WIELENGA - 15 ct.
EEN VREESELIJKE BIDSTOND door Ds. C. MURRAY - 10 ct.
EENS BEESTEN HART door Ds. J. J. KNAP CZN. - 15 ct.
HET BLONDE BEEST door Dr. B. WIELENGA - 10 ct.
Bij getallen tegen verminderde prijzen.
Uitgaven v. J. H. KOK te Kampen

Aangeboden:

f 100	4 % Geref. Kerk Amsterdam	bod.

Gevraagd:

f 100	4 % Ver. van Lager en M. U. L. O. op Geref. gr. te Amsterdam.	Offerte
„ 100	4 % School te Numansdorp.	„
„ 100	4 % Geref. Kerk te Watergraafsmeer	„
„ 100	4 % Geref. Kerk te Sleterdijk.	„
„ 100	4 % School te Gapinge.	„
„ 100	4 % Ver. Chr. Liefd. te Wagenborgen.	„
„ 100	4 % School te Rotterdam.	„
„ 100	4 % Ver. Leg. onderw. te Amsterdam	„
„ 250	4¼ % „ „ „	„
„ 500	4 % Veldwijk	„
„ 1000	4 % „	„

Verdere aanbiedingen van fondsen van Kerken en Scholen worden ingewacht bij
HELDERTS & Co.,
AMSTERDAM. Egelantiersgracht 18.